

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 20 april 2020 met nummer RvVb-UDN-1920-0744
in de zaak met rolnummer 1920-RvVb-0535-UDN

Verzoekende partijen

1. de nv **KEERHOF**
2. de heer **Gerard DE CUYPER**
3. mevrouw **Hilde VAN PARIJS**

vertegenwoordigd door advocaten Floris SEBREGHTS en Véronique WILDEMEERSCH met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen, Borsbeeksebrug 36

Verwerende partij

de provincie **ANTWERPEN**
vertegenwoordigd door de deputatie van de provincieraad

Tussenkomende partij

mevrouw **Els AERTS**

vertegenwoordigd door advocaten Peter DE SMEDT en Robin VERBEKE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Kasteellaan 141

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een e-mail van 9 april 2020 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van de provincie Antwerpen van 6 februari 2020.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst van 20 juni 2019 verworpen.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomende partij een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen en exploiteren van een geitenstal op het perceel gelegen te 2520 Oelegem (Ranst), Keerbaan zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummer 222E0.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomende partij verzoekt met een e-mail van 15 april 2020 om in de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en vernietiging tussen te komen.

De verwerende partij dient geen nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid maar wel het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient

een nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in.

De procespartijen werden opgeroepen voor de zitting van 15 april 2020. De procespartijen hebben ingestemd met een digitale zitting overeenkomstig artikel 6, laatste lid van het besluit van de Vlaamse regering van 27 maart 2020 tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de procedures die gelden voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege.

Advocaten Floris SEBREGHTS en Véronique WILDEMEERSCH voeren het woord voor de verzoekende partijen.

Advocaten Peter DE SMEDT en Robin VERBEKE voeren het woord voor de tussenkomenende partij.

De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 1 april 2020 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De tussenkomenende partij dient op 26 december 2018 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor "*het bouwen en exploiteren van een geitenstal*" op het perceel gelegen te 2520 Oelegem (Ranst), Keerbaan zn.

Het perceel ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Turnhout', vastgesteld met koninklijk besluit van 30 september 1977 in agrarisch gebied.

Tijdens het eerste openbaar onderzoek, georganiseerd van 2 februari 2019 tot en met 3 maart 2019, dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

Aan het aanvraagdossier werd een geurstudie toegevoegd, waarna een tweede openbaar onderzoek werd georganiseerd van 13 april 2019 tot en met 12 mei 2019. De verzoekende partijen dienen opnieuw een bezwaarschrift in.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 20 juni 2019 een omgevingsvergunning aan de tussenkomenende partij onder de volgende voorwaarden.

"...

- Er moet een luchtwasser met minstens 30% geurreductie geplaatst worden op de stal of een gelijkaardig alternatief dat minstens 30% geurreductie garandeert

Bijzondere milieuvorwaarden:

- Het aantal geiten dient beperkt te worden tot 900 (en 300 lammeren).

- Het debiet van de grondwaterwinning wordt beperkt tot 2.813 m³/j.

- Het opgevangen regenwater of recupwater dient prioritair gebruikt te worden voor laagwaardige toepassingen.
- Het groenscherm dient effectief uitgevoerd te worden zoals op het inplantingsplan is voorzien. De aanplantingen dienen te gebeuren ten laatste in het eerste plantseizoen volgend op de ingebruikname van de bouwwerken. De aanplant dient na uitvoering van de beplanting doorlopend en op vakkundige wijze te worden onderhouden.
- De stal dient voorzien te worden van een luchtwasser met een geurreductie van minstens 30 %.

Stedenbouwkundige voorwaarden:

- Het advies van de Brandweerzone Rand van 28 februari 2019 met referentie PR1900052-02 maakt integraal deel uit van de voorliggende vergunning. De voorwaarden uit dit advies dienen strikt te worden nageleefd.
- Het advies van Water-Link dient strikt nageleefd te worden.
- De adviezen worden strikt nageleefd.
- In afwijking van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater mag een hemelwateropvang van 103.340 liter worden voorzien.
...”

Tegen die beslissing tekenen onder meer de verzoekende partijen op 26 juli 2019 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

Na de hoorzitting van 7 november 2019 adviseert de provinciale omgevingsvergunningscommissie ongunstig.

Op 22 november 2019 wordt een aangepast erfbeplantingsplan aan het aanvraagdossier toegevoegd.

Op 25 november 2019 voegt de tussenkomenende partij nog de volgende documenten toe:

- informatiebrochure Animal Life Plus inzake reinigingssysteem;
- Nederlands handboek kwaliteit en bijkomende motivering over de staloppervlakte;
- hemelwaterformulier;

Op 28 november 2019 wordt de vraag van de tussenkomenende partij om de beslissingstermijn te verlengen, ingewilligd.

Na de hoorzitting van 16 januari 2020 adviseert de provinciale omgevingsvergunningscommissie op 27 januari 2020 voorwaardelijk gunstig.

De verwerende partij verklaart het beroep op 6 februari 2020 ongegrond en verleent een omgevingsvergunning. Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Een onderzoek van de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst is enkel aan de orde indien de voorwaarden om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID

De ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van de bestreden beslissing wordt niet betwist. Om de redenen vermeld in de vorige titel is een onderzoek van de ontvankelijkheid in deze stand van de procedure niet aan de orde.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID

Op grond van artikel 40, §2, eerste lid DBRC-decreet kan de Raad bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

A. Ernstige middelen

Voorafgaand

De tussenkomende partij stelt dat de verzoekende partijen een snelle rechtspleging bemoeilijken door een ellenlang verzoekschrift in te dienen van 41 pagina's, waarvan 25 pagina's uiteenzetting van de middelen en 32 stukken. Ze stellen dat de uiteenzetting van de twee middelen een bijna letterlijke overname is van het eerste en tweede middel van het inleidend verzoekschrift tot vernietiging, hetgeen zij onredelijk achten in het licht van de rechten van verdediging, omdat dit de tussenkomende partij verplicht om schriftelijk te repliceren op deze middelen op een termijn van één week, in plaats van de normale termijn van ettelijke maanden in een reguliere vernietigingsprocedure.

Het Procedurebesluit stelt geen beperkingen met betrekking tot het aantal middelen, noch met betrekking tot de uiteenzetting van een middel. Het gegeven op zich dat een middel op een uitvoerige wijze wordt uiteengezet, kan derhalve niet tot de conclusie leiden dat het verzoekschrift onontvankelijk is. Evenmin kan de conclusie zijn dat de rechten van verdediging daardoor worden geschonden. Dit is enkel het geval indien de middelen onredelijk breedvoerig of complex zijn uiteengezet, hetgeen ten dezen niet het geval is. Bovendien zijn de middelen grotendeels gesteund op argumentatie die reeds uitvoerig aan bod is gekomen tijdens de administratieve vergunningsprocedure, waarover de tussenkomende partij niet onwetend was.

Eerste middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 1.3.1.1 van de gecoördineerde decreten van 15 juni 2018 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: Waterwetboek), van de artikelen 2, 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: Watertoetsbesluit), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), en van de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen verwijzen naar artikel 1.3.1.1 van het Waterwetboek en naar de overwegingen in de bestreden beslissing onder de titel “*De aanvraag is principieel in overeenstemming met de gewestelijke hemelwaterverordening indien het effectieve hergebruik van het extra volume wordt aangetoond*”. Ze houden voor dat, in tegenstelling tot wat de verwerende partij in deze overwegingen lijkt aan te nemen, het hergebruik van het extra volume door de aanvrager niet wordt verantwoord. De verzoekende partijen zetten uiteen dat de aanvraag voorziet in de plaatsing van een hemelwaterput van 103.336 liter, terwijl de hemelwaterverordening het volume van een hemelwaterput begrenst op 10.000 liter. Ze vervolgen dat de POVC in het advies van 7 november 2019 van oordeel was dat het extra volume van de hemelwaterput diende te worden verantwoord door het effectieve hergebruik van het volume aan te tonen. Ze verwijzen naar een hemelwaterformulier, met motivatienota, dat de aanvrager op 25 november 2019 aanvullend heeft bijgebracht en achten de motivering zeer vaag en eerder summier. Ze verwijzen tevens naar de replieknota naar aanleiding van de tweede hoorzitting van de POVC op 16 januari 2020. Ze stellen dat de POVC in het advies van 16 januari 2020 van oordeel was dat het hergebruik onvoldoende becijferd was en dat een gunstig advies wordt verleend onder voorbehoud dat een becijferd hergebruik van het hemelwater wordt bijgebracht, hetgeen volgens de verzoekende partijen een bevestiging is van het advies van de nv Vlaamse Waterweg van 2 december 2020. Ze stellen vervolgens dat de aanvrager zich in het bijgewerkte hemelwaterformulier van 20 januari 2020 beperkt tot de opname van één extra alinea met een louter hypothetische bespreking van de situatie wanneer zou worden geopteerd voor een hemelwaterput van 10.000 liter, die niet kan worden beschouwd als een becijferd hergebruik van het hemelwater. Ze betogen dat de verwerende partij het advies van de POVC letterlijk overneemt en daaraan toevoegt: (1) de bijkomende motivering van de aanvrager na het advies van de POVC met de hypothetische bespreking van de situatie wanneer zou worden geopteerd voor een hemelwaterput van 10.000 liter (2) een schets van het infiltratiebekken (3) een beoordeling omtrent de infiltratievoorziening van 88 m² die voldoende wordt geacht. Ze stellen dat de verwerende partij vervolgens besluit dat indien het hergebruikte water gereduceerd zou worden tot de helft, de infiltratie nog steeds voldoet. Ze betogen dat de bestreden beslissing onzorgvuldig en kennelijk onredelijk is omdat zonder enig toelichting en verantwoording volledig voorbij wordt gegaan aan het gegeven dat de aanvrager er niet in slaagt om een becijferd hergebruik van het hemelwater bij te voegen. Door dit gebrek aan becijferd hergebruik van het hemelwater moet volgens de verzoekende partijen het advies van de POVC van 16 januari 2020 als ongunstig worden beschouwd en gold er een verstrengde motiveringsplicht. De verzoekende partijen stellen ook nog dat de verwerende partij niet is ingegaan op de argumentatie in hun replieknota dat de bijkomende informatie die de aanvrager bijbracht geen afdoende motivering bevat omtrent de grootte van de bijkomende opslag van het hemelwater, zoals werd vereist door de POVC. Ze voegen er nog aan toe dat de vraag naar het hergebruik van het gebufferde hemelwater bovendien niet los kan worden gezien van de vergunde grondwaterwinning met een jaardebiet van 2.813 m³/jaar. De combinatie van beide elementen resulteert in een onaanvaardbare verdroging van de bodem, hetgeen blijkt uit de bij de aanvraag gevoegde “*voortoets*”.

Beoordeling door de Raad

1.

Het middel van de verzoekende partijen komt erop neer dat de aanvrager niet heeft voldaan aan het voorbehoud dat werd geformuleerd in het tweede advies van de POVC en dat betrekking heeft op de grootte van de hemelwaterput. De verzoekende partijen bekritisieren daarbij in essentie de overwegingen in de bestreden beslissing die betrekking hebben op de overeenstemming van de aanvraag met de Hemelwaterverordening. Ze voeren daarbij de schending aan van de regelgeving die betrekking heeft op de watertoets, de Motiveringswet en de beginselen van behoorlijk bestuur. De bestreden beslissing is volgens de verzoekende partijen onzorgvuldig en kennelijk onredelijk

omdat zonder enige toelichting en verantwoording volledig voorbij wordt gegaan aan het gegeven dat de aanvrager er niet in slaagt om een becijferd hergebruik van het hemelwater bij te voegen.

2.

De tussenkomen partij betwist het persoonlijk belang van de verzoekende partijen bij het aanvoeren van het middel. Ze stelt dat de verzoekende partijen hun belang steunen op verschillende vermeende hinderaspecten, die echter geen causaal verband hebben met de in dit middel aangehaalde schendingen. In de mate de verzoekende partijen verwijzen naar “*onaanvaardbare verdroging van de bodem*”, tonen zij volgens de tussenkomen partij niet aan dat een grotere hemelwaterput kan leiden tot dergelijke verdroging, noch maken zij een eventuele bodemverdroging aannemelijk. Het gebruik van een groter gedimensioneerde hemelwaterput vermindert volgens de tussenkomen partij precies de nood aan grondwaterwinning. De verzoekende partijen maken volgens de tussenkomen partij niet aannemelijk dat, in tegenstelling tot wat blijkt uit de bestreden beslissing en de verschillende adviezen, alsnog ernstige bodemverdroging zal optreden. De verzoekende partijen verwijzen volgens de tussenkomen partij slechts naar de simulaties in de voortoets bij de omgevingsvergunningsaanvraag, hoewel deze voortoets is gebaseerd op het initieel aangevraagde debiet van 3.750 m³ per jaar en niet op het uiteindelijk toegekende debiet én deze voortoets bovendien duidelijk aantoon dat er geen negatieve effecten mogelijk zijn. De tussenkomen partij merkt ook nog op dat het project gelegen is naast het Albertkanaal, wat op zichzelf steeds een gestage wateraanvoer en waterinfiltratie in de bodem garandeert.

De verzoekende partijen repliceren op de zitting van 15 april 2020 dat er wel risico bestaat op verdroging, door de combinatie van de “*immense*” grondwaterwinning en de grote hoeveelheid opvang van water dat daardoor niet in de bodem kan infiltreren.

De verzoekende partijen overtuigen in hun betoog op het eerste gezicht afdoende dat ze belang hebben om het middel aan te voeren. Noch uit de bestreden beslissing, noch uit de stukken van het administratief kan op het eerste gezicht afgeleid worden dat er geen enkel risico bestaat op verdroging van de bodem door de (combinatie van) handelingen die worden vergund in de bestreden beslissing.

3.

In het geïntegreerd advies van de provinciale omgevingsvergunningscommissie van 7 november 2019 wordt omtrent de voorziene hemelwaterput in de aanvraag het volgende gesteld:

“Het ontwerp voorziet in de plaatsing van een hemelwaterput van 103.340m³ (zie funderingsplan).

De hemelwaterverordening begrenst het volume van de hemelwaterput op 10m³ dus de aanvraag wijkt af van de hemelwaterverordening. Om het extra volume in rekening te kunnen brengen bij de berekening van de infiltratievoorziening, moet het effectieve hergebruik van het extra volume aangetoond worden. In de aanvraag wordt niet weergegeven hoeveel hergebruik er juist mogelijk is. De bijlage “berekening waterbehoefte” toont enkel het hergebruik aan i.f.v. drinkwater, waarvoor de grondwaterwinning gebruikt zou worden en niet het hemelwater. Tijdens de zitting van de POVC in beroep stelt aanvrager dat het regenwater dient voor de uitwendige reiniging van de melkstal (2x per dag) en kan gebruikt worden voor gewasbescherming (van de ca. 60 hectare gewassen die bij het bedrijf horen) en voor de uitwendige reiniging van de stallen (minder frequent). Of het gehele volume daardoor gebruikt wordt, is nog steeds niet beantwoord.

Er dient een infiltratievoorziening van minstens 73.503 liter aangelegd worden om aan de verordening te kunnen voldoen (berekening met beperkt hergebruik). Op het funderingsplan is een overloop van de regenwaterput voorzien naar een infiltratiebekken van 75 meter bij 1,50 meter (112,5m²). Ter zitting van de POVC in eerste aanleg werd verduidelijkt dat de diepte van de wadi 60cm is. Dit werd echter niet op een plan aangegeven zodat het niet nagekeken kan worden. Er kan ook niet nagekeken worden of de diepte ok is t.o.v. de grondwaterstand. Daarenboven is de infiltratievoorziening met de eerder gestelde afmetingen geen 73.503 liter. Een correcte infiltratievoorziening moet op een aangepast plan weergegeven worden.

Daarenboven wordt opgelegd dat het hemelwater verplicht hergebruikt moet worden laagdrempelige toepassingen.

...

Na dit advies voegt de aanvrager bij de aanvraag een verantwoordingsnota (gevoegd bij een formulier voor hemelwaterverordening) waarin het volgende wordt gesteld:

“Er kan jaarlijks ± 2.552 m³ hemelwater opgevangen worden (3.002,3 m² dakoppervlakte x 850l/m²/jaar) in een kelder van 103.336 liter.

De overloop van deze kelder wordt aangesloten op een wadi. De wadi is 75 m lang en 1,5 m breed (0,80m op de bodem), de max. diepte van de wadi is 50 cm (geen 60 cm zoals op de plannen aangegeven).

Door de bijkomende opslag van 93.336 l bovenop de gevraagde 10.000 liter, komt de opslag neer op ±34,42 liter per m² verhard oppervlak (103.336 l : 3.002,3 m² = 34,42 liter/m²), wat aanzienlijk hoger is dan de gevraagde buffer van 25 liter/m² (punt 27).

De gevraagde oppervlakte van de infiltratievoorziening is 43 m² (punt 29).

Als we uitgaan van een infiltratiecapaciteit van de ondergrond van 10l/m², wat een redelijk hoog gemiddelde is, zou dit voor dit project betekenen dat er per dag 430 l liter water infiltreert naar de ondergrond.

Voor het schoonmaken van 310 m² (melkput, wachtlokaal, biestopvang en melktanklokaal) en dit 2 maal per dag (iedere keer na het melken) à 3 liter/m² kan 1.860 liter hemelwater hergebruikt worden wat toch beduidend meer is dan wat max. zou kunnen infiltreren in de bodem.

Daarnaast kan het hemelwater ook gebruikt worden voor het sanitair, het besproeien van 60 ha landbouwgrond, het afspuiten van de landbouwvoertuigen en de koer met zuiver water.

Het buffervolume in de wadi is eveneens beduidend hoger dan het gevraagde buffervolume (punt 27).

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat opslag en hergebruik een betere keuze is dan infiltreren.”

In het geïntegreerd advies van de provinciale omgevingsvergunningscommissie van 16 januari 2020 wordt onder de titel “De aanvraag is principieel in overeenstemming met de Gewestelijke hemelwaterverordening indien het effectieve hergebruik van het extra volume wordt aangetoond”, het volgende overwogen:

“Tijdens de beroepsprocedure wordt een hemelwaterformulier bijgebracht met een verduidelijking van de afmetingen en een motivatienota om af te wijken. Het hergebruik is hierin onvoldoende becijferd. Tijdens de tweede zitting van de POVC wordt nog extra verduidelijking gevraagd. De aanvrager zal dit nog bijbrengen.

Het dakoppervlak, dat volledig aangesloten wordt op de hemelwaterput, bedraagt 3.002,30m².

Het ontwerp voorziet in de plaatsing van een hemelwaterput van 103.336 liter. De hemelwaterverordening begrenst het volume van de hemelwaterput op 10.000 liter dus de aanvraag wijkt af van de hemelwaterverordening. Om het extra volume te verantwoorden, moet het effectieve hergebruik van het extra volume aangetoond worden.

In de aanvraag werd niet weergegeven hoeveel hergebruik er juist mogelijk is. De bijlage "berekening waterbehoefte" toonde enkel het hergebruik aan i.f.v. drinkwater, waarvoor de grondwaterwinning gebruikt zou worden en niet het hemelwater. Tijdens de zitting van de POVC in beroep stelt aanvrager dat het regenwater dient voor de uitwendige reiniging van de melkstal (2x per dag) en kan gebruikt worden voor gewasbescherming (van de ca. 60 hectare gewassen die bij het bedrijf horen) en voor de uitwendige reiniging van de stallen (minder frequent). In het bijgebrachte hemelwaterformulier stelt aanvrager als toepassingen van het hemelwater: reiniging van de melkstal, de wachtruimte, het melktanklokaal en de biestopvang, het reinigen van de buitenverharding, het afspuiten van landbouwvoertuigen met zuiver water en het besproeien van gewassen.

De overloop van deze hemelwaterput (kelder) wordt aangesloten op een wadi. De wadi is 75 m lang en 1,5 m breed (0,80 m op de bodem), de max. diepte van de wadi is 50 cm (geen 60 cm zoals op de plannen aangegeven). De voorziening heeft een oppervlakte van 88,8m² (enkel de zijwanden van de wadi worden in rekening gebracht : 0,60 m x 2 x 74 m - rekening houdend met afschuining op de kopse kanten - en een diepte van de wadi van 50 cm). De voorziening heeft een volume van 42.180 liter. De correcte diepte van de wadi zal als beperkte aanpassing worden aangeduid op de plannen in een rode kleur.

Motivatie (bijgebracht onderaan hemelwaterformulier) aanvrager voor afwijkingen verordening:

*(...)
..."*

Na dit advies vult de aanvrager de verantwoordingsnota bij het formulier hemelwaterverordening nog aan met de volgende passus:

"Stel, er wordt gekozen om geen afwijking te vragen op de regelgeving en er wordt een hemelwaterput van 10.000 liter geplaatst zoals gevraagd.

Dan zou dit betekenen dat een infiltratievoorziening van 117,69 m² zou moeten gerealiseerd worden (2.942,30 m² / 25 = 117,69 m²). Als we opnieuw uitgaan van een infiltratiecapaciteit van de ondergrond van 10l/m², zou dit betekenen dat er per dag 1.177 l liter water infiltreert naar de ondergrond.

Met het gegeven dat er dagelijks reeds 1.860 liter kan hergebruikt worden voor de schoonmaak van de melkstal alleen, is de keuze voor het plaatsen van een grotere hemelwateropvang i.p.v. een grotere infiltratievoorziening zeker de betere keuze.

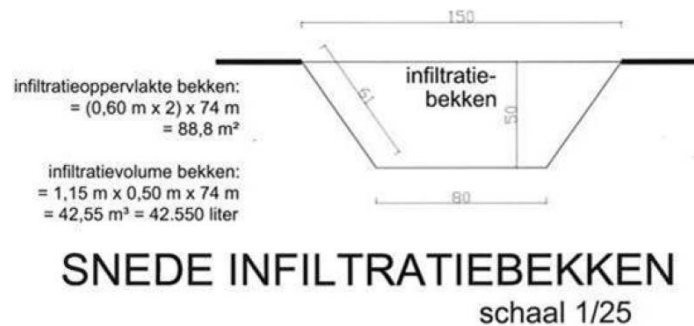
Bijkomend voordeel van de grotere regenwateropslag is, dat in een periode van weinig tot geen neerslag, er toch een voorraad aan regenwater beschikbaar is voor ruim 50 dagen, een periode waarin dan geen gebruik gemaakt moet worden van leidingwater.

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat opslag en hergebruik een betere keuze is dan infiltreren."

In de bestreden beslissing wordt eveneens aangegeven dat "De aanvraag (...) principieel in overeenstemming (...) met de Gewestelijke hemelwaterverordening indien het effectieve hergebruik van het extra volume wordt aangetoond". De overwegingen zijn gelijklopend aan deze

van het advies van de provinciale omgevingsvergunningscommissie van 16 januari 2020 en worden nog als volgt aangevuld:

“

Rekening houdend met een minimum hergebruik van 1.860 liter per dag voor het schoonmaken van de melkput, wachtlokaal, biestopvang en melktanklokaal, en bijkomend het sanitair, het besproeien van 60 ha landbouwgrond, het afsputten van de landbouwvoertuigen en de koer met zuiver water, is een infiltratievoorziening van 43m² verplicht volgens de hemelwaterverordening.

De aanvrager voorziet een infiltratievoorziening van 88,8m² (d.i. ca. 30m² minder dan bij plaatsing van een hemelwaterput van 10.000 liter), wat meer dan het dubbele is van de vereiste oppervlakte.

Hieruit volgt dat zelfs indien het hergebruikte water gereduceerd zou worden tot de helft, de infiltratie nog steeds voldoet.”

4.

Uit het voorgaande blijkt dat de opmerkingen in de geïntegreerde adviezen van de provinciale omgevingsvergunningscommissie op het eerste gezicht in wezen terug te brengen zijn tot een afwijking op artikel 9, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater (hierna: Hemelwaterverordening), dat het volgende bepaalt:

“Bij nieuwbouw of herbouw van eengezinswoningen is de plaatsing van een of meer hemelwaterputten met een totale minimale inhoud van 5 000 liter verplicht.

Bij nieuwbouw of herbouw van gebouwen groter dan 100 vierkante meter, andere dan eengezinswoningen, is de plaatsing van een of meer hemelwaterputten verplicht. Het volume van de hemelwaterput bedraagt minimaal 50 liter per vierkante meter horizontale dakoppervlakte, afgerond naar het hogere duizendtal, met een maximale inhoud van 10.000 liter, tenzij gemotiveerd aangetoond kan worden dat een groter nuttig hergebruik mogelijk is of zal zijn.”

Uit deze bepaling volgt immers dat voor het oprichten van het nieuwe gebouw dat werd aangevraagd door de tussenkomen partij in beginsel een maximale inhoud van 10.000 liter van de hemelwaterput geldt, tenzij gemotiveerd aangetoond kan worden dat een groter nuttig hergebruik mogelijk is of zal zijn.

Volgens het eerste geïntegreerde advies van de provinciale omgevingsvergunningscommissie moet “*het effectieve hergebruik van het extra volume aangetoond worden*”. Uit het tweede advies van dezelfde commissie blijkt dat de aanvrager tijdens de beroepsprocedure een hemelwaterformulier bijbracht met een verduidelijking van de afmetingen en een motievennota om af te wijken, maar dat het “*hergebruik (...) hierin onvoldoende (is) becijferd*” en dat “*nog extra verduidelijking gevraagd*” wordt, die de aanvrager nog zal bijbrengen.

Hoe en in welke mate de becijfering onvoldoende wordt geacht door de provinciale omgevingsvergunningscommissie en welke verduidelijking er precies nog gevraagd worden, is op het eerste gezicht voor de Raad niet volledig duidelijk. Maar de vraag of al dan niet voldaan is aan de verzoeken van de provinciale omgevingsvergunningscommissie, en de vraag of er moest worden aan voldaan, is op het eerste gezicht relevant in het licht van artikel 9, §1 van de Hemelwaterverordening waarvan schending echter niet wordt aangevoerd.

De verzoekende partijen voeren enkel de schending aan van artikel 1.3.1.1, §§1 en 2 van het Waterwetboek en onderlijnen daarbij (1) dat de overheid die moet beslissen over een vergunning er zorg voor draagt dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en gecompenseerd en (2) dat de beslissing die de overheid neemt in het kader van §1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid.

Het onderzoek of een schending voorligt van deze bepaling valt op het eerste gezicht niet samen met de vraag of er is aan voldaan aan de verzoeken van de provinciale omgevingsvergunningscommissie.

De verwerende partij komt in de bestreden beslissing tot een gunstige beoordeling van de watertoets op grond van de volgende overwegingen:

“WATER

Overstromingsregime : de watertoets m.b.t. het overstromingsregime is positief.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Het ligt niet in een recent overstroomd gebied. Het is redelijk om aan te nemen dat er geen impact is op het overstromingsregime.

Infiltratie: de watertoets m.b.t. de infiltratie: afhankelijk van hemelwaterverordening.

Het voorliggende project voorziet de mogelijkheid van het bouwen/verharden van een aanzienlijke oppervlakte, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding. Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Er is een positieve uitspraak mogelijk indien de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater wordt nageleefd. Hiervoor wordt verwezen naar de beoordeling en de voorwaarden hierboven.

Er worden geen ondergrondse constructies of reliëfwijzigingen aangevraagd.

Grondwaterwinning: mits een beperking van de hoeveelheid m³/jaar en mits de algemene en sectorale voorwaarden van Vlarem II voldaan worden is de watertoets m.b.t. de grondwaterwinning positief.

Exploitant vraagt een grondwaterwinning aan met een max. debiet van 15m³/dag en 3.750m³/jaar op een diepte 56 meter.

De aangevraagde winning zal water onttrekken aan het Zand van Berchem (HCOV 0254) en uit het grondwaterlichaam CKS_0200_GWL_1. Dit grondwaterlichaam heeft een goede kwantitatieve toestand.

De exploitant dient de algemene en sectorale voorwaarden uit het Vlarem II strikt na te leven.

Exploitant wordt er in dit kader op gewezen dat:

- de nieuwe boorput conform de code van goede praktijk (zie bijlage 5.53.1 van Vlarem II) door een, volgens Vlarel erkend, boorbedrijf aangelegd moet worden.*
- de winningsput moet uitgerust zijn met een peilbuis, een debietmeter en een aftapkraantje na de debietmeter conform Vlarem II artikel 5.53.2.2 en 5.53.3.1.*

De winning moet op een correcte manier afgewerkt worden.

Laagwaardige toepassingen dienen in eerste instantie gebruik maken van opgevangen hemelwater of recupwater en niet van grondwaterwinning. Volgende voorwaarde wordt dan ook opgelegd: het opgevangen regenwater of recupwater dient prioritair gebruikt te worden voor laagwaardige toepassingen. Bij de te vergunnen rubriek wordt opgenomen dat deze voor drinkwater van de dieren en reinigen van de melkinstallatie dient.

Op basis van het aantal dieren (1.200 melkgeiten en 300 lammen) en de aangevraagde toepassingen berekent VMM in eerste aanleg een maximale totale waterbehoefte van 3.126 m³/jaar. Het volume voor laagwaardige toepassingen wordt daarenboven ingeschat op maximaal 45 m³/jaar. De behoefte voor hoogwaardig gebruik (op basis van de voor grondwaterwinning aanvaarde toepassingen) bedraagt volgens VMM dan ook maximaal 3.081 m³/jaar.

Gelet op de beperking van het aantal melkgeiten tot 900 (i.p.v. de aangevraagde 1.200), zie hinder omwonenden, beperkt de POVC in eerste aanleg de grondwaterwinning verder tot 2.813 m³/jaar. VMM sluit zich aan bij deze vermindering.

Op de website van het Landelijk kennisnetwerk van houders van boerderijdieren is voor geiten volgende berekening voor dagdagelijkse waterbehoefte opgegeven: een volwassen geit moet per dag ongeveer 5 procent van zijn lichaamsgewicht aan water binnenkrijgen. Voor een geit die melk geeft komt daar nog eens 1 tot 1,5 liter water per liter melk bij (bij dwerggeiten de helft). Wat maakt dat voor een geit van 70kg welke 2x per dag melk geeft 6,5 liter per dag dient te worden voorzien. De inrichting is voorzien op melkgeiten, de mannetjes zullen eerder afgevoerd worden voor de slacht. Derhalve kan hoger vermeld gemiddelde in rekening worden genomen wat maakt dat voor 900 geiten van 70kg een jaarlijkse waterbehoefte van 2.135,25m³ voorzien dient te worden. Er kan aangenomen worden dat het door de POVC in eerste aanleg voorgestelde en door het CBS vergunde debiet (2.813m³/jaar) voldoende is om aan de waterbehoefte van zowel de geiten als lammeren te voldoen.”

Vooreerst moet worden vastgesteld dat de verzoekende partijen deze overwegingen niet betrekken bij hun kritiek. Bovendien wordt in deze overwegingen op het eerste gezicht enkel naar het voldoen aan de Hemelwaterverordening verwezen voor **“de watertoets m.b.t. de infiltratie”**, die op het eerste gezicht enkel betrekking heeft op het gegeven dat in het aangevraagde een aanzienlijke oppervlakte wordt verhard waardoor infiltratie in de bodem wordt beperkt. De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing ook vast dat een infiltratievoorziening is voorzien van meer dan het dubbele van de vereiste oppervlakte.

4.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partijen op het eerste gezicht geen schending aantonen van de door hen aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het eerste middel is niet ernstig.

Tweede middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren in het tweede middel de schending aan van artikel 1.1.4 VCRO, van artikel 4.3.1, §1 en §2 VCRO, van artikelen 2 en 3 Motiveringswet, van het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het voorzorgsbeginsel en continuïteitsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur en 'van de rechtens vereiste wettelijke en feitelijke grondslag.

De verzoekende partijen stellen in de eerste plaats dat de verwerende partij het project niet zorgvuldig heeft beoordeeld naar schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid. Volgens de verzoekende partijen wordt de stalling ingeplant midden in openruimtegebied en zijn er in de nabije omgeving geen constructies met dergelijke grootte (3.000 m²). De verzoekende partijen wijzen er onder meer op dat de stalling het zicht naar het achterliggend Albertkanaal belemmert. Volgens de verzoekende partijen wordt niet afdoende gemotiveerd waarom langs het Albertkanaal geen groenbuffer voorzien wordt. De verzoekende partijen stellen dat de verwerende partij niet is ingegaan op de inhoud van hun replieknota van 27 januari 2020.

De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat de verwerende partij ten onrechte uitgaat van de veronderstelling dat de stalling niet verkleind moet worden, hoewel het aantal melkgeiten verminderd wordt van 1.200 naar 900. Het departement Omgeving en de provinciale omgevingsvergunningscommissie verzochten om de plannen aan te passen zodat de totale staloppervlakte met een kwart zou worden verminderd. De tussenkommende partij is hieraan niet tegemoet gekomen, maar voegde enkel een motivering toe waarom zij de staloppervlakte niet wil verminderen. Volgens de verzoekende partijen volstaat het niet te verwijzen naar een Nederlands document (waarin wordt uitgegaan van een oppervlakte van 1,3 m²/geit). De verzoekende partijen vrezen dat de overcapaciteit van de stalling zal leiden tot het stallen van meer dieren dan vergund. De verzoekende partijen stellen dat de verwerende partij niet is ingegaan op de inhoud van hun replieknota van 27 januari 2020.

De verzoekende partijen voeren nog aan dat de aanvraag zal leiden tot onaanvaardbare geurhinder. De verzoekende partijen verwijzen naar eerdere vergunningsbeslissingen van de deputatie waarbij werd erkend dat een geitenstal van dezelfde exploitant met 900 geiten, ernstige geurhinder veroorzaakt. Volgens de verzoekende partijen volstaat de geurstudie uit het aanvraagdossier niet (te theoretisch, niet objectief,...). Volgens de verzoekende partijen is het onduidelijk of de opgelegde voorwaarde – die oplegt dat een luchtwasser of alternatief moet worden voorzien dat 30 % geurreductie garandeert – haalbaar is. De verzoekende partijen stellen dat de verwerende partij niet is ingegaan op de inhoud van hun replieknota van 27 januari 2020.

De verzoekende partijen zetten tot slot uiteen dat melkgeitbedrijven bij omwonenden leiden tot een verhoogd risico op Q-koorts. Gelet op het voorzorgsbeginsel kon de verwerende partij redelijkerwijze niet voorhouden dat de stalling geen gezondheidsrisico's voor omwonenden zou kunnen veroorzaken. De verzoekende partijen stellen dat de verwerende partij niet is ingegaan op de inhoud van hun beroepschrift en hun argumentatie zoals uiteengezet tijdens de hoorzitting.

Beoordeling door de Raad

1.

Het middel houdt verband met de beoordeling in de bestreden beslissing van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de

noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de ingediende bezwaren en adviezen.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. Hij kan in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht enkel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Het beginsel van de materiële motiveringsplicht, waarvan de verzoekende partijen de schending inroepen, houdt in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande, concrete en relevante gegevens die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. Daarbij geldt in principe dat wanneer er door het vergunningverlenend bestuursorgaan andersluidend wordt geoordeeld dan de doorheen de administratieve procedure uitgebrachte adviezen, of, indien tijdens deze procedure bezwaren en opmerkingen zijn geformuleerd aangaande een relevant en te beoordelen aspect, het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing op dat punt des te zorgvuldiger dient te motiveren.

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden hetgeen impliceert dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat met volle kennis van zaken een beslissing wordt genomen.

2.

De verzoekende partijen voeren aan dat de aspecten “*schaal*” en “*visueel-vormelijke elementen*” door de verwerende partij ondeugdelijk zijn beoordeeld. Volgens de verzoekende partijen wordt de stalling ingeplant in openruimtegebied, zijn er in de nabije omgeving geen constructies van dergelijke grootteorde en past de stalling niet in de groene omgeving. De verzoekende partijen betwisten tevens dat het groenscherm als argument kan dienen om de omvang van de stalling te verantwoorden.

In de bestreden beslissing heeft de verwerende partij, eensluidend met het advies van de provinciale omgevingsvergunningscommissie, als volgt de aspecten “*schaal, ruimtegebruik, bouwdichtheid, materiaalgebruik*” beoordeeld:

“...
“

Het project is qua schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid in verhouding tot de omgeving, mits het uitvoeren van het bijgebracht en aangepast erfbeplantingsplan.

De gevraagde stal heeft een oppervlakte van ca. 3.000m² op een perceel van ca. 1,2ha. Hierdoor kan voldoende afstand genomen worden tot de perceelsgrenzen en de omliggende bebouwing.

De afstand tot de linker perceelsgrens is min. 60m en tot de rooilijn min. 27m. De afstand tot de rechter perceelsgrens is min. 100m. De achtergevel is gesitueerd op 19,50m van de Merriebeek.

De inplanting houdt rekening met een zone voor erfdienstbaarheid ten behoeve van Aquafin (achteraan en rechts van het gebouw).

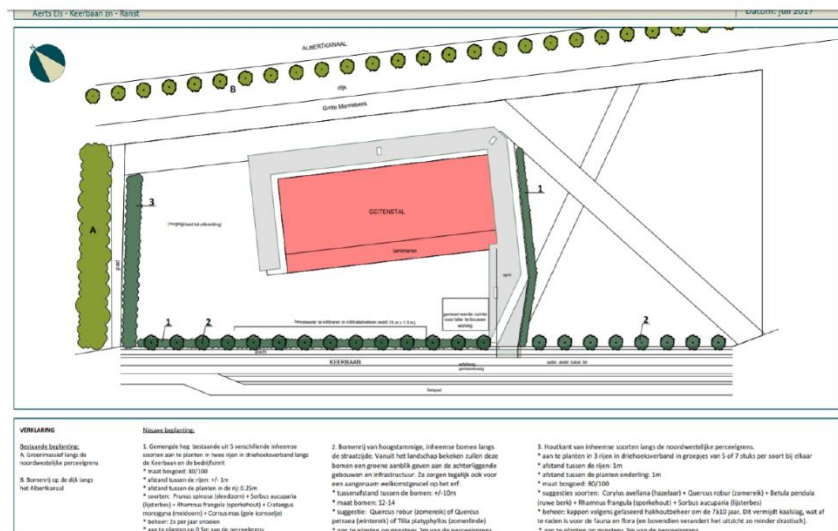
De gebruikte materialen zijn gangbaar in de omgeving. De gevels worden afgewerkt met betonpanelen met uitzicht van rode baksteen, en bovenaan met donkergroene geprofileerde aluminium platen, evenals de dakbedekking. Het schrijnwerk is eveneens in donkergroen aluminium.

Het gebouw heeft een footprint van ca. 85m x 35m (ca. 3.000m²) en bestaat uit 1 bouwlaag onder hellend dak. De kroonlijsthoogte is 4m, de nokhoogte 11m.

De geitenstal wordt ingeplant tussen de Keerbaan en de Grote Merriebeek/Albertkanaal. Aan de westelijke zijde (grondgebied Wommelgem) bevindt zich langs beide zijden van de Oelegemsesteenweg/Keerbaan een bebouwingslint met residentiële woningen en landbouwbedrijven, aan de oostelijke zijde bevindt zich een oudere industriële site (KMO-zone op het gewestplan). De ruimtelijk impact van de geitenstal is hierdoor relatief beperkt.

Gezien de grootte van het gebouw wordt wel, in functie van de kwaliteit van het landschap, de effectieve uitvoering van het groenscherm met concrete beplanting (type plantgoed, hoogte en realisatietermijn) vereist. De aanvraag bevatte aanvankelijk geen informatie over de 'groenaanplanting' buiten de aangevraagde locatie (zuidelijk en westelijk) en breedte van 6m.

Op 22 november 2019 diende aanvrager een nieuw landschapsintegratieplan in, opgemaakt door landschapsarchitecte Leen Dierckx van de Hooibeekhoeve. De zijde langs het Albertkanaal is vrijgehouden van beplanting, enerzijds omwille van de achterliggende groenelementen, maar vooral omwille van het feit dat hier een erfdienstbaarheid van toepassing is op de zone waar afvoerleidingen voor afvalwater liggen van de Antwerpse Waterwerken/Waterlink.

Het voorgestelde plan zorgt voor een goede integratie in de omgeving. Enkel de buffering aangeduid als Zone 1 is onvoldoende robuust. Deze moet uitgewerkt worden als een houtkant cfr Zone 3.

Het voorstel van AGOP-M om het scherm langs 4 zijden door te trekken wordt niet weerhouden gezien de begrenzing door het kanaal. Vandaag de dag is de visie omtrent groenschermen dermate gewijzigd dat men eerder streeft naar een groene inkadering om

de inpasbaarheid van een landbouwbedrijf in haar omgeving te bevorderen, eerder dan het bedrijf ervan af te schermen middels een doorlopende groenbuffer.

Voor de bespreking van de grootte van de stal wordt verwezen naar navolgend thema milieuhygiëne.

...”

Het loutere feit dat de constructie een grote oppervlakte heeft (3.000 m²), maakt de bestreden beslissing op het eerste gezicht nog niet onredelijk. De verzoekende partijen betwisten niet dat het perceel een totale oppervlakte heeft van 12.000 m² en dat er aldus voldoende afstand genomen wordt tot de perceelsgrenzen. De verzoekende partijen tonen op het eerste gezicht bovendien niet aan dat er sprake zou zijn van openruimtegebied.

Anders dan de verzoekende partijen aanvoeren, heeft de verwerende partij op het eerste gezicht wel degelijk rekening gehouden met de mogelijke visuele impact van de grootschalige constructie. Aan het aanvraagdossier werd een landschapsintegratieplan toegevoegd en er wordt als voorwaarde opgelegd dat de buffering langs de oostelijke zijde robuuster moet worden uitgewerkt dan voorzien. In de bestreden beslissing wordt bovendien gemotiveerd waarom langs het Albertkanaal geen groenscherm vereist is. De foto's die zijn opgenomen in het verzoekschrift bevestigen dat er reeds sprake is van een bomerij tussen het Albertkanaal en het bouwperceel.

De vergunningverlenende overheid beschikt bij het beoordelen van de verenigbaarheid van een aanvraag met de goede ruimtelijke ordening over een ruime appreciatiebevoegdheid. Het komt aan de verzoekende partijen toe om aan te tonen dat de vergunningverlenende overheid de grenzen heeft overschreden van haar appreciatiebevoegdheid door kennelijk onredelijk, onzorgvuldig of foutief te oordelen.

Uit de argumentatie van de verzoekende partijen blijkt dat zij een fundamenteel andere visie heeft over de inpasbaarheid van het bestreden project. Het louter gegeven dat de verzoekende partijen een andere visie hebben, houdt echter niet in dat de bestreden beslissing foutief, onzorgvuldig of kennelijk onredelijk is. Het volstaat derhalve niet de eigen visie te poneren ter adstructie van een middel. Een vergunningverlenende overheid dient in haar beoordeling niet elke opmerking of bezwaar punt per punt te weerleggen.

Het is aan de verzoekende partijen die de goede ruimtelijke ordening van het project betwisten om aan te tonen dat het verlenend bestuursorgaan hetzij foutief, hetzij op kennelijk onredelijke wijze tot de conclusie kwam dat het aangevraagde project verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Een verzoekende partij kan zich derhalve niet beperken tot het formuleren van een tegengesteld standpunt of andere visie, maar moet integendeel op gefundeerde wijze aantonen dat het vergunningverlenend bestuursorgaan de overeenstemming van het aangevraagde project met een goede ruimtelijke ordening niet heeft beoordeeld met inachtneming van de beginselen die zijn bepaald in artikel 4.3.1, §2, eerste lid van het VCRO, hetzij deze beoordeling foutief of op kennelijk onredelijke wijze heeft uitgevoerd. De verzoekende partijen overtuigen in hun betoog op het eerste gezicht echter niet dat de verwerende partij de grenzen van haar appreciatiebevoegdheid heeft overschreden.

3.

De verzoekende partijen uiten ook kritiek op de beoordeling van de grootte van de vergunde stal.

Het initiële aanvraagdossier beoogde aanvankelijk een stalling met 1.200 melkgeiten en 300 lammeren. Met de bestreden beslissing wordt het aantal melkgeiten evenwel gereduceerd van 1.200 naar 900, onder meer ter beperking van de geurhinder.

De verzoekende partijen verwijzen naar de adviezen van het Departement Omgeving, afdeling GOP milieu, en de provinciale omgevingsvergunningscommissie waarin werd vooropgesteld dat ook de stalruimte verkleind moest worden aangezien geen overcapaciteit mocht worden vergund.

Op vraag van de tussenkomenende partij werd de uiteindelijk vergunde stalruimte niet verkleind. De tussenkomenende partij heeft de ruimere staloppervlakte gemotiveerd als volgt:

“ ...

Aantal dieren en grootte stal

Volgens Vlarem moet het aantal dieren beperkt worden volgens de landbouwnormen.

Wat de huisvesting van geiten betreft, bestaan geen bindende normen in België.

De exploitant rekende in haar aanvraag met de, volgens haar gangbare, norm van 1m² per melkgeit. De 4 potstallen in het gebouw zijn samen ca. 1200m². Zo wil exploitant 1200 melkgeiten houden.

In eerste aanleg stelde de POVC dat gelet op de grootte van de stal, het aantal melkgeiten verminderd moet worden tot 900. Er wordt met een richtlijn van 1,4m² per melkgeit rekening gehouden. Het CBS sloot zich hierbij aan.

Tijdens de POVC-zitting in de beroepsprocedure (7 november 2019) stelde AGOP-M wel akkoord te kunnen gaan met de gangbare norm van 1m² per melkgeit. De stemgerechtigde deskundige milieu sluit zich hierbij aan. Gezien AGOP-M en de stemgerechtigde deskundige milieu de beperking tot 900 geiten wel willen behouden omwille van de hinderaspecten (meer bepaald de geurhinder), betekent dit dat de stal verkleind moet worden. Zo wordt geen overcapaciteit vergund, wat nooit gedaan zou worden.

Tijdens het horen gedurende de beroepsprocedure gaf exploitant aan dat het niet slecht is om de dieren meer ruimte te geven. Er werd gevraagd de stal niet te verkleinen. Daarenboven werd het Nederlandse kwaliteitslabel Qlip Kwaliteit genoemd en werd gesteld dat exploitant zich sowieso daaraan moet houden gezien er handel gedreven wordt met Nederland.

Dit label geeft aan dat in een potstal de norm van 1,3m² per melkgeit geldt (en niet 1,4m² zoals tijdens de zitting genoemd werd).

Gezien de norm van 1,3m² per melkgeit, waar exploitant stelt zich nu aan te willen/moeten houden, niet overeenkomt met de norm van 1m² die exploitant gebruikt heeft bij het opstellen van de aanvraag, is het niet duidelijk wat het standpunt van exploitant zelf is inzake de nodige ruimte. Het is in eerste plaats aan exploitant om een duidelijke keuze te maken en dit te motiveren.

Tijdens de termijnverlenging diende aanvrager geen nieuwe plannen in, maar wel een motivatie om de grootte van de stal te behouden:

De oppervlakte van de potstallen zoals in het huidig ontwerp = 1.153,66m² (potstal 1 en 4 = 302,43m² elk; potstal 2 en 3 = 274,40m² elk), dit komt neer op een ligoppervlakte van 1,28m²/geit. Dit is quasi in overeenstemming met de minimale eis van 1,3m²/geit in het handboek Kwaliteit.

De oppervlakte voor de lammeren bedraagt 389,24m² voor 300 lammeren. Hiervoor is in het handboek geen minimum oppervlakte opgenomen per dier. We kunnen echter wel

aannemen dat, gezien de bewegelijkheid van lammeren 1,3m² per lam geen overbodige luxe is en dat dit enkel kan bijdragen aan de goede gezondheid van de aanwezige dieren. De totale staloppervlakte komt dus neer op 1.542,90m². Als we rekening houden met het gegeven dat de helft van de netto vloeroppervlakte als stalling mag gerekend worden, dan valt het huidig ontwerp met een totale oppervlakte van 2.959,69m² binnen deze richtlijn. Bijkomend moet rekening gehouden worden met het feit dat er met een tractor en een kar in de voedergangen moet gereden kunnen worden (vooruit, maar ook achteruit aangezien er geen ruimte is om te keren) en dat de voorgestelde breedte geen overbodige luxe is. Het huidig ontwerp laat zeker geen overcapaciteit toe, integendeel zelfs en dient m.a.w. ook niet aangepast te worden.

Er kan geoordeeld worden dat de bijgebrachte berekening aantoont dat de stal niet verkleind dient te worden. Er is geen sprake van overcapaciteit en het aantal toegelaten melkgeiten blijft behouden op 900. Cijfergegevens (register) over het aantal aanwezige geiten moet halfjaarlijks bezorgd worden aan de gemeente en moet ten allen tijde beschikbaar gesteld worden op vraag van de gemeente.

...”

De argumentatie die de verzoekende partijen in dit middenonderdeel ontwikkelen, betreft geen kritiek op deze overwegingen. De verzoekende partijen betwisten niet dat er in België geen bindende normen gelden met betrekking tot de stalruimte van geiten. De verzoekende partijen betwisten evenmin dat volgens het Nederlandse kwaliteitslabel ‘*Qlip Kwaliteit*’ een stalruimte van 1,3 m² wordt vooropgesteld. De verzoekende partijen betrekken in hun verzoekschrift evenmin de motieven dat een oppervlakte van 1,3 m² per lam bijdraagt aan de goede gezondheid van de dieren en dat ook ruimte vereist is om in de voedergangen te kunnen rijden met tractor en kar.

De louter hypothetische vrees van de verzoekende partijen dat de ruimere staloppervlakte uiteindelijk zal leiden tot het stallen van meer dieren dan vergund, kan op het eerste gezicht niet doen besluiten dat de verwerende partij een kennelijk onredelijke bestreden beslissing heeft genomen. Anders dan de verzoekende partijen voorhouden, is er wel degelijk een controlemechanisme voorzien (elektronisch registratiesysteem, cijfergegevens over het aantal geiten moeten beschikbaar worden gesteld).

De verwerende partij kon op het eerste gezicht derhalve niet onredelijk afleiden dat er geen overcapaciteit wordt vergund.

5.

De verzoekende partijen voeren verder aan dat de verwerende partij de geurhinder niet zorgvuldig heeft beoordeeld.

De verzoekende partijen argumenteren dat de verwerende partij in het verleden de vergunningsaanvragen van de tussenkomen partij negatief beoordeelde omwille van onaanvaardbare hinder. De verzoekende partijen verliezen daarbij uit het oog dat deze aanvraag van de tussenkomen partij betrekking had op de vroegere locatie te Schilde, waar de aanvraag gelegen was in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, in de nabijheid van woongebied. De verwerende partij verwijst in de bestreden beslissing ook uitdrukkelijk naar deze historiek waarbij zij erop wijst dat de bedrijfszetel in Schilde deels gelegen is in woongebied en dat de tussenkomen partij op deze locatie geen uitbreidingsmogelijkheden heeft. De verwerende partij stelt vast dat de tussenkomen partij de geitenmelkerij wenst te “*verplaatsen naar een nieuwe locatie op ruimere afstand van particuliere bebouwing*”. Uit de bestreden beslissing blijkt dat het dichtstbijzijnde woongebied zich op een afstand van 530 meter bevindt. De verzoekende partijen betwisten niet dat aan de inplantingsregels van VLAREM II voldaan is.

Uit de volgende overwegingen blijkt dat de verwerende partij uitvoerige aandacht heeft besteed aan de geurhinder voor omwonenden:

“...

De stallen worden mechanisch verlucht door middel van nokventilatie.

Op 5 april 2019 voegde de exploitant een geurmodelleringsonderzoek toe aan het aanvraagdossier.

Er werd ook bevestigd dat de nokuitlaat hoger uitgevoerd wordt om de geuremissie meer te spreiden. Dit werd reeds in rekening gebracht bij de studie. Binnen het studiegebied zijn geen clusterbedrijven aanwezig. Bijgevolg worden in deze geurstudie enkel individuele modelleringen opgemaakt.

De exploitatie zal gepaard gaan met een emissie van 25.950ouE/s. De immissie in de omgeving werd ingeschat met behulp van het verspreidingsmodel IMPACT. Hieruit blijkt dat er 8 woningen binnen de 3-5ouE/m³ (98P) contour zullen gelegen zijn: 7 woningen hiervan zijn gelegen in agrarisch gebied, 1 ligt in een gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. Dit wil zeggen dat ze een beperkt negatief effect zullen ondervinden. Een geurbelasting van 3-5ouE/m³ als 98-percentiel wil zeggen dat er 2% van de tijd sprake is van overschrijding van de geurconcentratie van 3-5ouE/m³. Dit is minder dan 176 uren per jaar. 2 woningen liggen binnen de contour van 5-10ouE/m³. Deze zijn beide gelegen in agrarisch gebied wat wordt beoordeeld als een negatief effect. Wanneer gekeken wordt naar de geurconcentratie per indicatorwoning blijkt dat de geurimmissie (maximaal 5,45ouE/m³) ruim onder de 10ouE/m³ blijft. De studie werd door een erkende MER-deskundige opgesteld.

Volgende voorwaarde wordt opgelegd: Er dient een geurreductie van 30% bereikt te worden middels een luchtwassen of equivalent. Exploitant legt 3 maanden voor aanvang van de exploitatie een rapport met de volledige beschrijving van de installatie neer bij de toezichthoudende overheid en de deputatie.

Daarenboven wordt het aantal melkgeiten verminderd van 1.200 naar 900 om de geurhinder te beperken. Tijdens de POVC in eerste aanleg werd opgemerkt door de milieudeskundige dat bij minder geiten de contouren zullen verminderen en de hinder beperkter zal zijn.

AGOP-M en de deskundige milieu sluiten zich tijdens de POVC-zitting in beroep aan bij de inperking van het aantal melkgeiten omwille van de geurhinder.

Deze zaken zijn voldoende om de hinder te beperken tot een aanvaardbaar niveau.

Gelet op de beperking van het aantal geiten wordt ook de melkopslag verminderd van 12 naar 10 ton.

...”

Het standpunt van de verzoekende partijen dat de beoordeling door de verwerende partij kennelijk onredelijk is, kan op het eerste gezicht niet gevolgd worden. Opnieuw geven de verzoekende partijen voornamelijk hun eigen visie en appreciatie weer in hun betoog. Zij maken niet aannemelijk dat de geurstudie, die werd opgemaakt door een erkend MER-deskundige, gebreken vertoont. De verzoekende partijen wijzen op verschillende woonkernen in de buurt, zonder dit verder te verduidelijken.

Om de geurhinder te beperken wordt niet alleen het aantal melkgeiten gereduceerd, maar wordt tevens als voorwaarde opgelegd dat een luchtwasser of equivalent wordt voorzien die een geurreductie van 30 % moet bereiken. De kritiek van de verzoekende partijen dat het onduidelijk is of de vergunningsvoorwaarde in die zin ingelost kan worden, neemt bij gebrek aan nadere toelichting op het eerste gezicht niet de vorm aan van ontvankelijke wettigheidskritiek. Het beperkt karakter van de stellingname op dat punt geeft op het eerste gezicht aan dat dit hooguit een kwestie van handhaving betreft die niet binnen de wettigheidstoetsing, waartoe de Raad gehouden is, besloten ligt.

6.

Tot slot verwijzen de verzoekende partijen naar het risico op Q-koorts, dat volgens hen relevant zou zijn bij de beoordeling van het aangevraagde. De verzoekende partijen hernemen hiermee een bezwaar dat ze tijdens de vergunningsprocedure hadden aangevoerd en die door de verwerende partij als volgt werd beantwoord:

“ ...

Ziekten en ongedierte

Bij naleving van de normen en indien de exploitatie volgens de regels van de kunst wordt bedreven, is het risico voldoende beperkt.

Er is geen reden om aan te nemen dat de exploitant niet kan voldoen.

Inzake de ongediertebestrijding kan volgende voorwaarde extra opgelegd worden: uiterlijk 3 maand voor de aanvang van de exploitatie legt exploitant een ongediertebestrijdingsplan, opgesteld door een gespecialiseerd bedrijf/persoon voor aan de toezichthouder en deputatie.

...”

De verzoekende partijen tonen op het eerste gezicht niet aan waarom deze beoordeling kennelijk onredelijk of foutief zou zijn. Evenmin maken zij aannemelijk dat de toepassing van het voorzorgsbeginsel diende te leiden tot de weigering van de vergunning.

7.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij de beroepsargumentatie van de verzoekende partijen heeft betrokken in haar beoordeling. In de bestreden beslissing worden de beroepsargumenten van de verzoekende partijen samengevat, net zoals de argumentatie die de verzoekende partijen tijdens de hoorzittingen hebben uiteengezet. De verwerende partij dient de argumentatie van de verzoekende partijen niet expliciet, punt per punt te weerleggen in haar beoordeling, zolang de tegengestelde visie in de bestreden beslissing expliciet dan wel impliciet wordt ontmoet. De verzoekende partijen tonen niet aan dat de motieven van de bestreden beslissing op dat punt onjuist, onzorgvuldig, dan wel kennelijk onredelijk zijn. De verzoekende partijen verduidelijken evenmin in welke mate hun replieknota onvoldoende werd ontmoet.

8.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partijen op het eerste gezicht geen schending aantonen van de door hen aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het tweede middel is niet ernstig.

B. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Aangezien de Raad in het vorige onderdeel heeft vastgesteld dat de verzoekende partijen de ernst van de middelen niet aantonen, is een onderzoek naar de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aan de orde.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken op 20 april 2020 door de tiende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tiende kamer,

Chana GIELEN

Nathalie DE CLERCQ